

ZSÁVOLYA ZOLTÁN

Mikszáth nőalak(/h!)jai

(egyelőre vanília, citrom, puncs ízű és kakaós mignonok)

Ki találta ki Tóth Marit? Naná, hogy Mikszáth! Vagy talán Amerika is benne van; fránya „reálmusi” szerelő szőnyege. S a kapitalizmusé kandalló előtti, süppedős? Aligha. Mindegy is, úgyse fekteti le oda Noszty. Oda se, mert Feri „jó” fiú. Neki elég lenne egy formál’ *kompromittálás*. Mint Marinak, a végén. (Buta-szép szőke lány.)

Errefelé lejtenek más ilyen „kedves kis portékák” is, fejünk amerre csak fordul. – Timár Zsófi, ki a fekete kendő alól ki se lát, fájó mosolyát őrzi. A Péri lányok. Ők bezzeg rátartiak. Még hányan! Mázas vanília-mignon mind, tetejükön a csokoládé gyászcsíkjai összeérnek. (Volna len tényleg *lenségük* – amily viccek róluk szólnak!)

*

„Csinos kis bolondság ez az Izrael Izsák.” Csinos kis okosság Vilma kisasszony, a Nosztyéktól. Hamarosan Kopereczkyné. S vidéki a mulatság; minden ízét kiélvezi, midon leánykori barátja, Kornél gyakran „sakkozik” vele (a férj házitkára). Életkép, sötétben. Literátus fantázia képzelgethet el kissé durvább folytatást.

Addig folyócska lesz a nő; hömpölyög városszélesen; terjedez’: az merít belőle, aki akar; héraikleitoszi nem-ugyanazság. Keskeny, fehér kezű. Hajából villámokat lehet kifogni (ezüst csattok fekete kazalban). A fáma: kosháton tapod lába. Nagy hallgatás esküvőjéről, mi *után* szétterül teljesen; Amazonasszá válik bizonyosan.

*

Nemcsak megnyílik, Estelláért, a csapópadló, hanem *alatta* is felörvénylik tulajdonképp – tátogva – a semmi pinceszája. Tömlöchöz becsüli magát... Igaz, *a vén hülye* sem őt, sem saját magát nem tanítja becsületre... Legkevésbé játszik észre, tisztességre az egzaltált gróf, indoka bár: a „szemérem elleni vétségért” süllyeszt le.

Mindazonáltal egy frászt lesz délceg Pongrácz-asszony E.,
 tollas kalpagú, harmatos arcú, fehér ruhás, aranyos
 cipellőjű; történelmi nagyságok anyja későbbben. Nem.
 A donna érzelmi üzlet-vetése ez: „Zsák krumplival
ekvivalens a férfi.” Csekély. S még ha virtuóz akrobatai
 izom-játék juttatja is vele, mentvén, galamb turbékoláshoz!

Előbb, persze, a statika látszik megalapítani a szerencsét;
 kétaraszos atlaszszoknyában előadott megannyi
 láb- s kézprodukción. Ám hogy „ára” öt-hatszáz rhénusi
 forint lehet (és egyáltalán!), hát az viszonylagosítja is
 noha otthonosítóan) megítélését: „Háziállat!” – Bár (?)
 jó mell, acélidomok, rőt haj, szeplősség, mandulaszemek.

*

Dóry a tőrben. Ez lehetne tonképp a „regény” címe, de
 csak a *román* elején. Később már: Buttler János úr a
 tőrben, azaz vad csapdában. A pácban. Lemenne
 végül a térképről, gravement fájón, panasztól csípve.
S felhőket konstatálni... Vagy eltűnni, vagy bármi!
 Mindezt pedig valakiért, aki halovány és Máriának hívják.

Nos, alapjában kevéssé emel rá kifogást a test, a szív
 tesz be a projektnek. Pedig a revolveres örömapa se
 tolhatja bárki macskajancsihoz a „leánkát”, efelől
 nincsen kétség, ha már férjhez kelltek adni. *Vís*
maior, faterkám! (Nem menne babra „kézimunkája”. Így?
 Gauguin egy romantikus megostromlása Tahitin az egész.)

Homéri kacat

Briszeisz „micsodás csöcse”, jaj! Node csitt, nem egészen
 ezt akarul mondnom – meglehetősen kísértetiséggel
 tud lenni a *téma*. Illőbb tán, ha midőn, s valahogy, majd
 jó „szólószedetés” keretében szisszen fel kicsi, ékes,
 karcsún tekerült hermelin-kígyónk. Ki is, megszapordván
 előnyei” *tőke*-optikán, alig ember többé. De a jó, a szép!

Merthogy akárhány Légfújtságú Dudás a tőle kalibrált
 em(e)lős lebegéssel nem is *hóchi platót*, hanem inkább
 deszka-romos pajtatetőt nyit a lég-magason, ahová *fel-*
eshet bár, ám maradása se sincs. S hol hamarossan
 kitűnik, hogy „lufi” ő csakugyan; csuda-formás és
 áramvonalú üres ég: Lappadt Fogdozmány. Nem egyéb!

Óvatosan hát! Amint feszes-puha aknák özönében,
 huha!, vigyázva oldalazik maga Bacchus. De hiszen már

hófehérek azok! Síma, bizony, pörsenésszerű gombjuk,
érdes-zord. Literátor közlendheti róluk: „tegezvég”.
Hon értvén ezt, s nem mást, látni a dús, vígsági szürethez,
nos: nagy termés – drágult bor –, s telivér lányokkal ajándék.

*

Ennyi elég ebből; bízvást elhagyhatsz mindennemű gazdát
önmagadult mélyben, el a tájakat és hegyeket! Míly
hófehérek azok! (Akárha a Soracte.) Tizenöt-húsz
négyyszögölenként viskó rajtuk, virulens alig-úrnak
lakhelye mind nyáron; kit mint csunya köszvény, e tulajdon
fenntartása ha kínoz, vágyva üvölt: „Haza, városi ólba!”

Húz, már hogyha túlélte vele terrort, évtizedest, felesége,
s lánya, akár valahány, míg fia ott marad incsel-
kedve a vénnel avagy *nincs is*. Ami, úgy-e, erős csend
szőlőhegy nyirkos, elillant, légüveges terű hátán?
Honnan az apament akarat ellenmozgásába merülve
tengődik minden, mígnem vitorlát bont és elrepül ősszel...

*

Trószki az iskola addigra; egy srác ébren benne; „troliakkal”
venné be a *disco* várát szombaton. Ejnye, dilettáns
megközelítés! (Még ha logisztikain jó is, hiszen *arra*
hord út, hol lejt az Ikernővér táncot.) Mire szól („Hi!”),
„hájba” tizenhat mindkettő: meglép; dadogón, ki-kihagyva
áram alatt a kölök: „Busz kellett volna ezekhe’, falóul!”

Sárga, veres, rozsdás október jön, vagy már a november
lesz, mire gyász-fényes filmjét többször is adják
vérfulu Trójának harmadfél hónap alatt – mitől eldől
(részeg) a drága *Ikerlet* hétvégén, deli ünnepelőtben...
Megjővén aztán a bratyó ama szígeteletlen Mátra-alomból
(vagy hát -aljról), hoz csitrit, feketét, a családi panelba.

„Hát ki »cigány«: ki lopóz’, legalább, oda, *lopni az éjben?*!”
– szól a muter, nyújtófával a kézben. Alig is cudarítja
durva gyilok, de hiszen ő megmarad ismeg
annak, akí mindig volt, ugyebár: nagy- s házfütyülőnek.
S színre ma színt tesz a sors, hiszen, íme, a szülni kiírtak
haj-/bőr-jelmezt kicserélnek. Helené ébenbe bebágyad;

Andromakhé, ez Iker-Fél, még (node festvén!) besötétlik
szintén; annál inkább szőkéll – az a Nap! – a tesója.
Bárha nevek csak mind, kutyaként lohol, ó, a *jelentés*;
szoknyájuk után: Briszeisz lesz a másik Iker-Fél.
Elnéz már dadogást; a fiúja trolin át, buszon innen
úgy bliccel, mint Brad Pitt, ha etájt éldelne helyében.